

DECIZIA nr. 23/154

din 27 septembrie 2017

Cu privire la examinarea sesizărilor parvenite din partea liderului Partidului Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”, Andrei Năstase, și a președintei Partidului Acțiune și Solidaritate, Maia Sandu, din 01.08.2017 și, respectiv, din 08.08.2017

I. Pe data de 04 august 2017, în adresa Consiliului Coordonator al Audiovizualului a parvenit o sesizare din 01.08.2017 din partea liderului Partidului Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”, Andrei Năstase, în care se menționează că în cadrul emisiunii „Fabrika”, difuzată de postul de televiziune „Publika TV” pe data de 27 iulie 2017, Cristian Tabără, *„și-a permis să emită comentarii acide referitor la Maia Sandu și partidul pe care îl conduce, bazându-se pe un fals de imagine evident”*. Astfel, petiționarul susține că *„poza comentată este o imagine preluată de la o conferință de presă a PAS, în cadrul căreia, în spatele celor așezați la masă, stau persoane cu pancarte în mâini. Pe imaginea difuzată de „Publika TV” inscripțiile de pe pancarte sunt trucate și conțin cu totul alte mesaje decât cele reale”*. Drept exemplu sunt aduse: *„inscripția „Abrogați, apoi plecați” a fost înlocuită cu „FreePetrenco”, „Moldova, trezește-te!” cu „Renato Usatâi, we miss you, weneedyou”, iar „Protestăm, nu cedăm” a fost substituită cu mesaj ce mă vizează direct...”*.

Urmare a celor afirmate mai sus, Andrei Năstase susține că postul de televiziune „Publika TV” a comis derogări de la prevederile art. 7 alin. (4) lit. a), b) și c), art. 10 alin. (1), alin. (4), alin. (5) din Codul audiovizualului. De asemenea, petiționarul invocă și derogări de la prevederile Codului deontologic al jurnalistului.

În acest context, liderul Partidului Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”, Andrei Năstase, solicită Consiliului următoarele:

1) *Constatarea de către Consiliul Coordonator al Audiovizualului a încălcării de către postul de televiziune „Publika TV”, titular „General Media Group Corp” SRL, cu sediul în mun. Chișinău, str. Ghiocilor nr. 1, a prevederilor Codului audiovizualului, cu sancționarea lui după toate rigorile legii;*

2) *Constatarea de către Consiliul de Presă a încălcării de către postul de televiziune „Publika TV”, titular „General Media Group Corp” SRL, cu sediul în mun. Chișinău, str. Ghiocilor nr. 1, a prevederilor Codului deontologic al jurnalistului, cu sancționarea lui după toate rigorile stabilite;*

3) *Prescrierea postului de televiziune „Publika TV”, titular „General Media Group Corp” SRL, cu sediul în mun. Chișinău, str. Ghiocilor nr. 1, a neadmiterii, pe viitor, a unui astfel de comportament, atât în privința mea, câtși în privința oricărei alte persoane sau formațiuni”*.

II. Tot în acest context, la 08.08.2017 a parvenit scrisoarea cu nr. 50/01 din aceeași dată din partea președintei Partidului Acțiune și Solidaritate, Maia Sandu, în care se menționează că *„în emisiunea Fabrika din data de 27 iulie 2017, moderatorul Alexei Lungu și invitatul special, Cristian Tabără, au admis o dezinformare crasă, prezentând o informație falsă cu referire la conferința de presă susținută de mine și alți colegi din cadrul echipei PAS”*. În acest context, petiționara consideră că *„acest comentariu făcut în cadrul unui talk-show politic, ce pretinde a fi o emisiune în care sunt „dezbătute principalele subiecte ale zilei”, și nu o emisiune de satiră,*

poartă un caracter de dezinformare, deoarece falsifică, în mod vădit și intenționat, mesajele afișate în cadrul unei conferințe de presă susținute de echipa Partidului Acțiune și Solidaritate la 27 iulie, ora 12:30”.

Președinta PAS, Maia Sandu, mai susține că „*Publika TV a fost prezentă la conferința de presă din 27 iulie și a filmat întreaga conferință, prin urmare deține imaginile reale, deci nu se poate eschiva prin faptul că ar fi preluat informația din altă sursă... În acest caz, jurnaliștii de la „Publika TV” nu doar au denaturat o informație, ci au falsificat în totalitate realitatea, fabricând o realitate proprie”.*

Urmare a celor expuse mai sus, petiționara susține că postul de televiziune „Publika TV” a comis derogări de la prevederile art. 7 alin. (4), lit. a), b) și c), art. 7 alin. (1) din Legea cu privire la libera exprimare, pct. 2.1, 2.2, 2.5 și 2.6 din Codul deontologic al jurnalistului.

În acest context, Maia Sandu solicită Consiliului examinarea sesizării nr. 50/01 din 08.08.2017 și luarea măsurilor ce se impun în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Consiliul Coordonator al Audiovizualului, prin scrisoarea nr. 405 din 14.08.2017, a solicitat „General Media Group Corp” SRL să-și expună opinia referitor la cele invocate în sesizări. Prin scrisoarea f/nr. din 26 septembrie 2017, reprezentantul postului de televiziune „Publika TV” a declarat că în cadrul emisiunii Fabrika s-a admis o eroare care a fost urmată de scuze imediate, a fost rectificată și dezmințită îndată ce s-a adeverit că este preluată din surse internet fără ca la acel moment să fi fost verificată. Scuzele imediate, rectificarea și dezmințirea sunt plasate inclusiv pe pagina internet www.publika.md. Prima scuză, rectificare și dezmințire adusă de Crisitan Tabără în emisiunea Fabrika a fost din 28.07.2017, în a doua parte a emisiunii, iar a doua scuză, rectificare și dezmințire a fost adusă de Cristian Tabără în emisiunea Fabrika din 12.09.2017.

În temeiul prevederilor art. 37 alin. (3) lit. c) din Codul audiovizualului, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a monitorizat reportajele menționate în sesizări. Rezultatele monitorizării au atestat că postul de televiziune „Publika TV” a difuzat, pe data de 27 iulie 2017, emisiunea „Fabrika” (ora de difuzare: 21:30), la care au fost invitați Cristian Tabără, analist media, Ghenadie Cosovan, fost viceministru de Interne, Mihail Bagas, președinte al Asociației Ucrainenilor din Moldova, Ion Leahu, fost membru al Comisiei Unificate de Control. Alexei Lungu, prezentatorul emisiunii, a abordat teme ca: Deputatului rus Pavel Șperov și unui grup de artiști de la Moscova le-a fost interzisă intrarea în Moldova; Veteranii solicită autorităților să-l declare pe Dumitru Rogozin persona non grata etc. În contextul, discuțiilor abordate în cadrul emisiunii „Fabrika”, invitatul permanent, Cristian Tabără, vine cu următoarea însemnare (21:43:55): „*Iertați-mă. Eu astăzi m-am mirat de două lucruri. O postare a celor de la PAS, care chemau la proteste duminică, nu mâine, ei mâine nu au motiv, probabil, să protesteze duminică au foarte multe, și-au pus o fotografie care pe mine sincer m-a uimit. Dacă o avem cumva pregătită aș vrea s-o arătăm și publicului, pentru că sincer n-am înțeles această fotografie, cred că o să apară imediat. Sunt niște oameni acolo care țin în mână tot felul de hârtii și undeva în colțul de stânga, sus, apare iată un domn care se scarpină la nas și pe hârtiuța lui scrie „FreePetrenco” (imagine de la o conferință de presă organizată de liderul PAS, Maia Sandu, în spatele căreia stau cinci tineri ținând în mâini câteva foi cu următoarele mesaje: „FREE PETRENCO!”, „SPUNEM PAS PROTESTELOR”, „NĂSTASE CHIȘORCOS”, „RENATO USATĂI WEE MISS YOU! WE NEED YOU!”). Problema lui este să-l elibereze pe Petrenco. Probabil, un personaj pozitiv din istoria Republicii Moldova care trebuie neapărat eliberat cu ajutorul celor de la PAS și mâine nu-i nimic poate să vină tot felul de oameni care au jignit Republica Moldova, care i-au jignit pe veterani, care în continuare jignesc memoria celor care au murit la Nistru, dar Petrenco trebuie totuși eliberat, asta e scopul, acesta, pe de o parte... Iată acolo FreePetrenco. E foarte interesant, asta e. (Intervenție făcută de unul dintre invitații emisiunii: Ei mâine o să declare că asta este un fake.) Da, probabil. Și mai era o știre*

astăzi, dacă nu mă înșel, până și Jurnal a ajuns să se mire de faptul că Andrei Năstase s-a declarat de acord cu Rogozinși cu faptul că armata rusă trebuie să rămână în Transnistria, pentru că altfel începe războiul. Asta era o declarație... așa a scris Jurnalul”.

Ulterior, în a doua parte a emisiunii, Cristian Tabără vine deja cu o notificare că fotografia care a fost prezentată în platou s-a dovedit, până la urmă, a fi o fotografie trucată (21:57:16): „*Da. N-are legătură cu ceea ce urma să discutăm, ci cu afirmația mea din prima parte a emisiunii. Se pare că ne-am lăsat păcăliți, am căzut în capcană și trebuie să recunosc asta. Fotografia care am arătat-o, până la urmă, s-a dovedit o fotografie trucată. Ne-am păcălit, așa că îmi retrag afirmațiile cu privire la ea. Se pare că și trimiterea care am făcut-o la „Jurnal TV”, la jurnal.md era trimitere la un link, ăla de satiră și umor, m-a păcălit, așa că mi retrag și acea afirmație, dar numai acestea. Restul rămân valabile din tot ce-am spus în emisiune. Sunt obligat de deontologie să recunosc atunci când am greșit. De data aceasta m-am înșelat”.*

Urmare a celor menționate mai sus, se atestă că postul de televiziune „Publika TV” a comis derogări de la art. 1 din Codul de conduită al radiodifuzorilor, adoptat prin Decizia CCA nr. 127 din 26.12.2007 („*Radiodifuzorii au datoria primordială de a relata adevărul, indiferent de consecințele ce le-ar putea avea asupra lor, obligație ce decurge din dreptul constituțional al publicului de a fi informat just, complet și adecvat. În virtutea acestui drept, radiodifuzorii sunt datori să comunice doar fapte deplin verificate*”).

Totodată, au fost comise abateri de la Codul deontologic al jurnalistului, și anume pct. 2.5 („*Jurnalistul verifică, de regulă, informațiile din două surse independente una de alta. Jurnalistul publică doar informațiile despre care, în urma verificărilor, are convingerea că sunt veridice*”) și pct. 2.8 („*Jurnalistul își exprimă opiniile pe o bază factuală, pornind de la informații pe care, de bună credință, le consideră adevărate*”).

Este de specificat că, potrivit prevederilor Codului audiovizualului, Consiliul Coordonator al Audiovizualului nu are competență de a aplica sancțiuni radiodifuzorilor pentru nerespectarea prescripțiilor Codului deontologic al jurnalistului.

Consiliul Coordonator al Audiovizualului, prin scrisorile nr. 403 și 404 din 15.08.2017 și, respectiv, din 14.08.2017, a informat petiționarii despre prevederile art. 16 din Codul audiovizualului, conform cărora persoana care se consideră prejudiciată urmează să solicite acordarea dreptului la replică sau rectificare nemijlocit de la radiodifuzorul care a difuzat informația, înaintând cererea respectivă în termen de 20 de zile de la difuzarea emisiunii.

Mai mult, în conformitate cu prevederile Legii cu privire la libertatea de exprimare, apărarea onoarei și demnității oricărei persoane ține de competența altor autorități și organe. Legea respectivă nu include Consiliul Coordonator al Audiovizualului în categoria autorităților competente să examineze litigiile legate de apărarea onoarei și demnității.

În cadrul ședinței publice, membrul CCA, Olga Guțuțui, a declarat că imaginea trucată a fost plasată intenționat în cadrul emisiunii „Fabrika”, iar reacția jurnalistului Cristian Tabără este departe de a fi o scuză.

De altă părere a fost membrul CCA, Dinu Ciocan, care a declarat că dacă aceste imagini ar fi fost plasate intenționat, atunci nu ar fi urmat acele reacții și dezmințiri din partea jurnalistului Cristian Tabără, care au fost conform legislației în vigoare.

Președintele Consiliului Coordonator al Audiovizualului, Dragoș Vicol, la fel consideră că recunoașterea de către Cristian Tabără a faptului că a fost indus în eroare și care consideră că, conform Codului deontologic al jurnalistului, este obligat să recunoască acest lucru, deja reprezintă o scuză temeinică.

În conformitate cu prevederile Codului audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006, ale Statutului CCA, aprobat prin Hotărârea nr. 433-XVI din 28.12.2006 a Parlamentului Republicii Moldova, **Consiliul Coordonator al Audiovizualului**

DECIDE:

1. A lua act de sesizarea f/nr. din 01.08.2017 parvenită din partea liderului Partidului Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”, Andrei Năstase, și de sesizarea nr. 50/01 din 08.08.2017 parvenită din partea președintei Partidului Acțiune și Solidaritate, Maia Sandu (PRO – (6) – D. VICOL, O. BARBĂLATĂ, D. CIOCAN, Iu. COLESNIC, A. COZMA și C. DUCA; CONTRA – (1) – O. GUȚUȚUI).

2. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția monitorizare TV.

3. Prezenta decizie va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a CCA.

PREȘEDINTELE
Consiliului Coordonator
al Audiovizualului

Dragoș VICOL